

Notat

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Kemikalier
J.nr. MST-001-07915
Ref. likjo
Den 2. november 2012

Orienteringsnotat til Folketinget om det 24. partsmøde under Montrealprotokollen om ozonlagsnedbrydende stoffer den 12. – 16. november 2012.

1. Baggrund

Det 24. partsmøde under Montrealprotokollen om ozonlagsnedbrydende stoffer finder sted i Geneve den 12. – 16. november 2012. Montrealprotokollen regulerer stoffer, der nedbryder ozonlaget. Den har eksisteret siden 1987 og regnes for en af de mest vellykkede internationale miljøaftaler. Det skyldes dels den store tilslutning til protokollen, hvor alle stater i verden er parter og dels, at der er sket en stor udfasning af ozonlagsnedbrydende stoffer.

I øjeblikket regulerer Montrealprotokollen 95 stoffer, hvoraf CFC'er, HCFC'er, haloner, methylbromid og carbontetrachlorid er de væsentligste. Protokollen forpligter parterne til specifikke begrænsninger og udfasninger af produktion og anvendelse af de enkelte ozonlagsnedbrydende stoffer. I u-landene er udfasningen koblet sammen med finansiel støtte fra i-landene.

Stoffer, der er reguleret i protokollen, har især været anvendt som kølemidler, i isolationsskum, i brandslukningsudstyr og som pesticider. Visse særlige anvendelser er stadig tilladte.

Beskyttelsen af ozonlaget prioriteres højt i Danmark. Det gælder også den internationale indsats, der gøres i Montrealprotokollen. Der afholdes partsmøde under Montrealprotokollen hvert år.

2. De mest centrale emner på mødets dagsorden

Et af hovedemnerne på partsmødet vil være en fortsættelse af forhandlingerne om, hvorvidt protokollen også skal regulere visse drivhusgasser – de såkaldte HFC-gasser. Det skal bemærkes, at HFC-gasser ikke nedbryder ozonlaget, men er forholdsvis stærke drivhusgasser. De er blevet udviklet som erstatningsstoffer på grund af udfasningen af ozonlagsnedbrydende stoffer og er omfattet af Kyotoprotokollen, der har som formål at mindske emissionen af visse drivhusgasser. Kyotoprotokollen forbyder dog hverken salg eller anvendelse af gasserne. Det er foreslået, at HFC-gasser skal reguleres under Montrealprotokollen, pga. den erfaring der allerede findes i dette forum om at udfase brugen af denne type stoffer. Der er dog ikke lagt op til en fuldstændig udfasning. Det skyldes, at der på en del områder ikke findes egnede alternativer til HFC-gasser. Forslaget blev første gang fremsat i 2009.

En anden central beslutning, der skal tages på mødet, er, hvorvidt der skal gives dispensationer til brugen af to af de forbudte stoffer til helt særlige anvendelser (methylbromid og CFC). En teknisk ekspertgruppe har vurderet dispensationsansøgningerne og forelagt parterne, hvilke mængder og hvilke anvendelser, de vil anbefale, at parterne godkender.

2. Regeringens holdning til mødets mest centrale emner

Regeringen støtter, at der vedtages internationalt bindende regler for begrænsning af produktion, anvendelse og salg af HFC-gasser. Danmark har gode erfaringer med at begrænse anvendelsen af HFC-gasser og har vist, at det kan lade sig gøre. Danmark bør derfor indtage en aktiv rolle for at formidle dette internationalt.

Det forventes dog ikke, at der på mødet kan opnås enighed om en international regulering af HFC-gasser, og der kan fortsat forventes uenighed om, hvorvidt emnet skal diskuteres.

Danmark vil fortsætte med at diskutere emnet bilateralt med andre parter, ligesom Danmark forsat vil opfordre Kommissionen til at gøre det. Kommissionen er i gang med at lave en revideret udgave af forordningen om visse industrielle drivhusgasser nr. 842/2006. Når den er forhandlet på plads, vil den formentlig kunne danne basis for et alternativt forslag fra EU om nedfasning af brugen af HFC-gasser under Montrealprotokollen. Sideløbende med denne forhandling vil EU medlemsstaterne påbegynde en diskussion om en langsigtet strategi med protokollen.

Regeringen finder det positivt, at mængderne til dispensationer er faldende. Det er centralt, at de dispensationer, der gives, baserer sig på ekspertgruppens vurderinger. I forhold til brugen af de forbudte stoffer finder Regeringen det centralt, at brugen stopper helt, og EU bør derfor lægge pres på de parter, der stadig søger om dispensation.